

Woordvoering Begroting PRO21

Een gemeente heeft veel taken. Voor inwoners is niet altijd helder welke dat zijn. Ook is niet altijd helder hoeveel iets kost en waarvoor we dus geld nodig hebben. Het zou mooi zijn, als onze ambtenaren dat zó opschrijven, dat iedereen het begrijpt. Om je ergens betrokken bij te voelen, moet je allereerst begrijpen waar het over gaat. En PRO21 wil graag dat onze inwoners zich betrokken kunnen voelen bij het wel en wee in onze gemeente. Daarom willen wij onze oproep herhalen: blijf communiceren. En doe dat in toegankelijke taal.

PRO21 begrijpt de keuze van het college voor een beleidsarme begroting. Het is het laatste jaar van de collegeperiode. Het betekent niet dat we niets doen. De afgelopen periode is veel beleid gemaakt, wat we nu uitvoeren. Ook zijn er veel beleidstrajecten opgestart. Die zijn nog niet volledig afgerond. Daarmee hebben we meer dan genoeg te doen de komende periode.

De raad heeft niet voor niets het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. Het heeft al gezorgd voor beter zicht op de uitgaven. De eerste kwartaalrapportage biedt hoop. Maar we zijn er nog niet. Er moet hard worden doorgewerkt om de doelen te bereiken. En daarvoor is het nodig dat duidelijk is "aan welke knoppen we moeten draaien". We willen de juiste zorg kunnen blijven bieden en tegelijkertijd de uitgaven verlagen. Die insteek is noodzakelijk voor inwoners, medewerkers, college èn raad. Nu zijn de kosten voor Jeugd toch weer gestegen. Heeft het college antwoord op de volgende vragen: Hoe kunnen we nog beter bovenop dit soort autonome ontwikkelingen zitten? Welke mogelijkheden zijn er nog om daar beter op te sturen? En in het kader van de autonome ontwikkelingen. Sigma, Jeugd- en Jongerenwerk en de Bibliotheek hebben ons weer een brief gestuurd over de autonomie kostenstijging, die hoger is dan de gemeentelijke indexering. Kan het college aangeven of, zoals gevraagd, op korte termijn een werkwijze kan worden gevonden waarbij de indexering beter wordt afgestemd op de realiteit?

Voor PRO21 blijft het belangrijk dat preventie voorop staat. Dat kan duurdere zorg voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan Welzijn op Recept. PRO21 ziet hier kansen. Kansen in de verbinding met het maatschappelijk middenveld. Wij zien dan ook graag dat dit nog meer aandacht krijgt. Daarbij begrijpen we heel goed dat dit op korte termijn niet tot financieel betere resultaten leidt. Naast financieel effect heeft preventie nog een effect. Het levert een belangrijke bijdrage aan het welzijn, de leefstijl en de gezondheid van onze inwoners.

PRO21 ziet dat duurzaamheid goed op de politieke agenda staat. Met name de energietransitie. De betrokken wethouder houdt de raad ook goed op de hoogte. Het besef dat we alle zeilen moeten bijzetten om de doelstellingen te halen, is er. Daarom hebben wij samen met ChristenUnie-SGP het initiatief genomen voor een motie. We willen tot een versnelling komen. Daarom willen we kleine windmolens in onze gemeente mogelijk maken. Naast deze motie hebben wij ook een oproep: maak zichtbaar wat op basis van de visies en beleidskaders al is bereikt. En blijf onze inwoners actief betrekken. Verleid hen om aan de klimaatopgave te denken en ondersteun hen om daar ook zelf verantwoordelijkheid te kunnen nemen.

Voorzitter, bij de begroting gaat het over geld. Het risico bestaat dat we focussen op financiën. Maar hoe zit het dan met de zachte waarden? De waarden die je niet in geld uit kan drukken? Daarover maakt PRO21 zich zorgen.

We zien een samenleving waarin de verdeeldheid toeneemt. De verschillen tussen arm en rijk worden groter. De overheid wordt niet vertrouwd. Via social media maken we elkaar voor van alles uit. Dat leidt

tot een bijzondere samenleving: één waarin we niet meer sàmen lijken te leven. Een samenleving waarin het ieder voor zich is. Waarin eigen waarheid, vanuit de eigen bubbel, belangrijker lijkt dan verbinding. 'Hoe kunnen we weer echt gaan sàmen-leven?' Als gemeente een antwoord vinden op die vraag: dát vindt PRO21 belangrijk.

Sàmen leven. Dat betekent ook je samen veilig voelen. Ook over veiligheid kunnen we ons vragen stellen. Is de wens van het individu belangrijker dan het maatschappelijk geheel? Niemand wil graag belemmerd worden in zijn vrijheid. Maar wat nu als met jouw vrijheid de veiligheid in het gedrang komt? Een voorbeeld: velen vinden dat recreatief drugsgebruik moet kunnen. Er is nauwelijks besef van het ondermijnende effect daarvan op onze samenleving. Drugs worden illegaal geproduceerd en verhandeld. Door mensen voor wie geld verdienen erg belangrijk is. Belangrijker vaak dan een mensenleven. PRO21 pleit voor meer investeren in bewustwording. Zonder klanten geen business. Hoe denkt het college de inwoners daarin beter te bereiken?

We gaan richting het einde van het jaar. Dat brengt ons ook dichterbij vuurwerk. De één geniet er enorm van. De ander vindt het vreselijk. PRO21 wil het daar graag over hebben met onze inwoners. Corona heeft daar tot nu toe weinig tijd voor gegeven. Wij willen graag dat de gemeente investeert in het 'samen'-gevoel. In een samenleving waarin respect en begrip voor elkaar de boventoon voeren. En dat breder dan alleen bij vuurwerk. Ook de rest van het jaar is er op respect en begrip nog te winnen in onze gemeente. De berichten over de wijk Paasbos bijvoorbeeld, maken dat helder.

En PRO21 ziet daarvoor echt kansen. Want er is altijd meer wat ons bindt dan wat ons scheidt. Daar gelooft PRO21 in. Daar hebben we ook goede voorbeelden van. Iedereen wil bijvoorbeeld een veilige plek om te wonen. Iedereen wil kansen op een beter leven: voor zichzelf en voor komende generaties. Misschien hebben we andere ideeën over hoe we dat bereiken. Dat is niet erg. We komen juist tot betere oplossingen als we met elkaar praten. Dat doen we hier in de gemeenteraad, maar hoe betrekken we de samenleving daar goed bij?

En daar is volgens PRO21 nog werk aan de winkel. Een besluitvormingsproces is meestal geen rechte lijn. Soms moet je één of meer stapjes terug: om de samenleving te betrekken. Doe dat ook. Betrek mensen. Informeer hen. Luister naar hun ideeën. Zoek sàmen met hen naar oplossingen. Informeer hen over je keuzes. Leg uit waarom je die zo maakt. En nee, niet iedereen zal altijd helemaal tevreden zijn. Maar zorg voor transparantie. Daarmee bereik je meer begrip. Daarmee moeten we zo snel mogelijk aan de slag.

De Omgevingsvisie en de Mobiliteitsvisie geven hiervoor mooie kansen. De gemeenteraad heeft in dit traject al vele stappen gezet. De samenleving is maar beperkt op de hoogte. Toch gaan er straks in onze gemeente veranderingen plaatsvinden. We moeten dus in gesprek met de samenleving! Iedereen vindt het belangrijk dat er voldoende goede en betaalbare woningen komen. De woningbouw moet gebaseerd zijn op onze lokale woningbehoefte. We willen wel dat de kwaliteit van onze omgeving daarbij behouden blijft. Toch moeten die huizen ergens komen. Als dat bij jou in de buurt is, dan betekent dat iets voor jou. Laten we ons daarvan bewust zijn. Laten we het contact met de samenleving op een goede, laagdrempelige manier leggen. Daarbij voeren we dan het échte gesprek. We leggen de keuzes uit. En we staan open voor de ideeën van onze inwoners. Dat helpt ons als gemeenteraad. We kunnen daarmee zorgvuldiger besluiten. Doordat we zien dat er een afweging is geweest. In individuele belangen en het algemeen belang.

En voorzitter, het is daarbij belangrijk dat we beseffen dat het vertrouwen in de overheid laag is. Dat maakt een goed gesprek voeren tot uitdaging. Wat vraagt dat minimaal? Volgens PRO21 is dat een open houding. Transparantie, openheid en eerlijkheid. En niet in de laatste plaats, we zeggen het nogmaals: de communicatie moet begrijpelijk zijn. De toegang tot de gemeente laagdrempelig. Letterlijk en figuurlijk. De gemeente moet zichtbaar zijn in haar wijken. Ze hoort te weten wat er speelt. PRO21 wil, samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen blijven werken aan een nog mooiere en betere gemeente Nijkerk.